

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оркестрова практика

Спеціальність		025 Музичне мистецтво
Галузь знань		02 Культура і мистецтво
Ступінь вищої освіти		Бакалавр
Освітньо-професійна програма		Оркестрова майстерність
Курс		1 – 4
Семестр		1 – 8
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)		720 годин / 24 кредити ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Стрілець Андрій Миколайович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	доцент, доктор мистецтва, заслужений діяч мистецтв України
	Посада	доцент, завідувач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Strilets.pdf
	e-mail	andrii.strilets@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Литвищенко Олександр Володимирович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Доктор філософії
	Посада	Старший викладач
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Litvischenko.pdf
	e-mail	oleksandr.lytvshchenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Мельник Надія Валентинівна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	
	Посада	Старший викладач
	Профіль	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-

	викладача	instruments-of-ukraine/Melnik.pdf
	e-mail	nadiia.melnyk@num.kh.ua
Анотація	Навчальна дисципліна «Оркестрова практика» спрямована на формування і розвиток компетентностей, що складають підґрунтя для провадження оркестрового народно-інструментального виконавства на високому професійному рівні. Здобувачі освіти опановують навички колективного музикування, отримують практичний досвід репетиційної роботи та сценічної презентації концертних програм. Невід’ємною складовою вивчення дисципліни є вивчення організаційно-виконавського досвіду та новітніх досягнень провідних українських оркестрових колективів, залучення перекладень творів композиторів класиків та зразків сучасного оригінального репертуару. Змістом опанування дисципліною передбачено практичне виконання партій творів, відвідання репетицій колективів концертних організацій, аналіз відео та аудіозаписів, участь у концертних заходах Університету, міста Харкова, Харківської області та України. індивідуальних інструментально-виконавських рис і художньо-естетичного світогляду.	
Мета практики	Практична підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі оркестрового народно-інструментального виконавського мистецтва: формування комплексу професійних вмінь ефективної роботи у складі творчого колективу, досконале оволодіння інструментом і засобами творчої комунікації, розуміння мануальної диригентської техніки, напрацювання навичок багаторівневого слухового контролю, вмінь роботи з оркестровою партією, знайомство з сучасними технологіями реалізації творчого задуму. Створення підґрунтя для подальшої професійної діяльності сучасного фахівця-оркестранта.	
Програмні результати навчання	ПРН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності. ПРН2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого/хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів. ПРН3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності. ПРН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію. ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички а процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. ПРН10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.	

Загальні компетентності	ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК12. Здатність працювати автономно.
Фахові (спеціальні) компетентності	СК1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності. СК2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності. СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва. СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва. СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності. СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу. СК11. Здатність оперувати професійною термінологією. СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків. СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності. СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.
Зміст оркестрової практики	<u>Тематика занять:</u> <i>Тема 1.</i> Набуття досвіду роботи з оригінальними творами для оркестру народних інструментів харківських композиторів другої половини ХХ сторіччя. <i>Тема 2.</i> Особливості інтерпретації оригінальних творів для оркестру народних інструментів харківських композиторів другої половини ХХ сторіччя. <i>Тема 3.</i> Набуття досвіду роботи над творами сучасних харківських композиторів. <i>Тема 4.</i> Особливості оркестрової інтерпретації творів сучасних харківських композиторів. <i>Тема 5.</i> Набуття досвіду роботи над творами українських композиторів (оригінальними і перекладеннями). <i>Тема 6.</i> Робота над оркестровими партіями творів українських композиторів. <i>Тема 7.</i> Набуття досвіду роботи над творами сучасних іноземних композиторів. <i>Тема 8.</i> Особливості інтерпретації творів сучасних іноземних композиторів різної стилістики. <i>Тема 9.</i> Набуття досвіду роботи над оркестровими творами на ґрунті фольклорної традиції. <i>Тема 10.</i> Особливості інтерпретації творів на ґрунті

фольклорної традиції у стилістичному розмаїтті.

Тема 11. Набуття досвіду роботи над класичними творами у перекладенні для оркестру народних інструментів

Тема 12. Особливості адекватної інтерпретації класичних творів

Тема 13. Набуття досвіду роботи над оркестровими акомпанеентами для солістів інструменталістів.

Тема 14. Особливості виконання оркестрових акомпанементів для солістів на інструментах з різними способами звукотворення, ансамблів солістів.

Тема 15. Набуття досвіду роботи над оркестровими акомпанеентами для солістів вокалістів.

Тема 16. Особливості практики інтерпретації оркестрових акомпанементів для солістів вокалістів (голосів різної теситури, вокальних ансамблів, музичних творів різноманітної стилістики).

Програмні вимоги:

1 курс

1 семестр

Залік:

Виконання у складі оркестру оригінальних творів харківських композиторів другої половини XX сторіччя

2 семестр

Залік:

Виконання у складі оркестру творів сучасних харківських композиторів

2 курс:

3 семестр

Залік:

Виконання у складі оркестру творів українських композиторів (оригінальних і перекладень)

4 семестр

Залік:

Виконання у складі оркестру творів сучасних іноземних композиторів

3 курс:

5 семестр

Залік:

Виконання у складі оркестру творів на ґрунті фольклорної традиції

6 семестр

Залік:

Виконання у складі оркестру класичного твору

4 курс

7 семестр

Залік:

Виконання у складі оркестру акомпанементів для солістів інструменталістів

8 семестр

Залік:

	Виконання у складі оркестру акомпанементів для солістів вокалістів
Види занять	Практичні заняття, самостійна робота
Методи навчання	Передбачається відвідування аудиторних (практичних) занять (оркестрових репетицій). Застосовується практичний метод (індивідуальні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); самостійна робота (закріплення виконавських навичок, розв'язання завдань, виконання вправ, відвідання репетицій професійних колективів, відвідання концертів оркестрової музики. Виконавський аналіз відео виступів оркестрів).
Форми та методи оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Підсумковий семестровий контроль (max 100 балів): 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 семестри: залік Складовими оцінювання є: ретельність відвідання здобувачем освіти репетиційних занять оркестрового колективу, підготовка до репетицій шляхом опанування оркестрових партій (за необхідності здійснює записи виконання оркестрових партій і надає для розгляду керівникові колективу), якість виконання оркестрових партій, активність і рівень задіяності особистого артистично-виконавського комплексу під час репетиційної роботи, участь у концертних виступах колективу, дотримання оркестрового етикету.
Особливості та політики оркестрової практики	Викладач та здобувачі освіти комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, посилання на google-диск, Messenger, Google Meet (відеотелефонний зв'язок), документи Google (онлайн-текстовий редактор). Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування під час поточного та підсумкового контролю заборонено (у т. ч. із використанням гаджетів). В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	1. Жарков О. М. (2020). Подвійна природа функціонування тембру в оркестрових творах: інтерпретаційний аспект. <i>Науковий вісник НМАУ імені П.І.Чайковського</i>. (29), 140-152. http://naukvisnyknmau.com.ua/article/view/219726/219791 2. Майденберг-Тодорова, К. І. (2019). Improvisational orchestra as an actual phenomenon of modern professional

music. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.* (3), 286–290.

<https://journals.uran.ua/visnyknakkkim/article/view/191790/192011>

3. Ракочі В. О. (2020). Оркестр у музичному просторі Європи XVII-XXI століть. Витоки. Трансформації. Концепції : монографія. Київ: КМАМ 115 імені Р. М. Глієра. Ніжин. Чернігівської обл.: ПП Лисенко М. М..

4. Стрілець А. М. (2021). Теоретичні засади виховання диригента оркестру народних інструментів. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти.* (61), 26–49.

<https://intermusic.kh.ua/vypusk61/02Strilets.pdf>

5. Стрілець А. М. (2021). Формування оригінального репертуару для оркестру народних інструментів ХНУМ імені І.П.Котляревського як історична місія харківських композиторів (1950-1960)

Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. (60), 216–238.

[https://intermusic.kh.ua/vypusk60/problem_60_12_strilets.p
df](https://intermusic.kh.ua/vypusk60/problem_60_12_strilets.pdf)

6. Федун І. (2020). Композиційні особливості західноукраїнської традиційної інструментальної ансамблевої музики. *Проблеми етномузикології.* (15), 42–53.

<http://ethnomusicology.com.ua/article/view/219359/219109>

7. Adenot, P. The orchestra conductor. *Transposition* [Online], 5 | 2015, Online since 22 November 2015, connection on 30 July 2019.

DOI : 10.4000/transposition.1296

<http://journals.openedition.org/transposition/1296>

8. Murza, S. Conductor's gesture as an object of semiotic analysis. *Музичне мистецтво і культура.* Одеса, 1(29), 2019. P. 42-51.

<https://doi.org/10.31723/2524-0447-2019-29-1.4>

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Оркестрова практика», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського 26 серпня 2024 року, протокол №1.